

Л.Т. Коваленко, Н.В. Михайлова, О.Л. Данилейко

ЗБІРНИК ЗАВДАНЬ

для державної підсумкової
атестації
з української літератури

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України*

2-ге видання, доопрацьоване

9
клас

Київ
Центр навчально-методичної літератури
2012

Загальні питання проведення державної підсумкової атестації з української літератури

Державна підсумкова атестація з української літератури в 9-му класі за курс основної школи проводиться у 2011/2012 н. р. у формі тестування. Його мета – перевірити відповідність знань, умінь і навичок дев'ятикласників програмовим вимогам і оцінити рівень навчальних досягнень учнів.

Тестування є швидким, надійним і об'єктивним методом оцінювання. Воно дає змогу охопити весь зміст навчальної програми, тому проведення державної підсумкової атестації з української літератури в такій формі є найдоцільнішим і найефективнішим методом оцінювання.

Збірник завдань для державної підсумкової атестації укладено відповідно до чинної програми з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів України.

Тривалість виконання тесту – 90 хвилин (час на вступну бесіду та інструктаж не враховується).

Структура тесту

У збірнику представлено 20 варіантів завдань у тестовій формі, однакових за структурою та складністю. Завдання вимірюють рівень засвоєння програмового матеріалу й сформованість в учнів таких когнітивних рівнів, як знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез і оцінювання. Під час державної підсумкової атестації передбачено оцінити опанування учнями таких змістових ліній, як *зміст художніх творів, аналіз художніх творів, літературний процес, відомості з теорії літератури*.

Кожен тест складається з 25 завдань різної форми.

Завдання 1–16 з вибором однієї правильної відповіді містять чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких тільки одна правильна. Учні повинні вибрати правильну, на їхню думку, відповідь і позначити її в таблиці.

У завданнях 17–20 дев'ятикласники мають установити відповідність між елементами лівої та правої колонок й уписати літери в клітинки.

Чотири завдання відкритої форми з короткою відповіддю (завд. 21–24) передбачають уписування відповіді у вигляді слова, словосполучення чи речення.

Двадцять чотири завдання тесту перевіряють знання змісту вивчених текстів, умінь їх аналізувати, виявляти особливості змісту і форми, порівнювати певний літературний твір із творами інших письменників вивченого періоду.

Завдання 25 вимагає написання розгорнутої відповіді на запропоноване запитання. Учні мають надати вичерпну відповідь, сформулювати і прокоментувати проблему, порушену в художньому творі, пояснити позицію автора, указати, чи погоджуються вони з такою позицією, й аргументувати свою думку. Обсяг відповіді – від 100 до 200 слів.

Схема оцінювання завдань тесту

Завдання 1–16 з вибором однієї правильної відповіді – 0 або 1 бал.

Завдання 17–20 на встановлення правильної відповідності – 0, 1, 2, 3 або 4 бали (кожна правильно визначена логічна пара – 1 бал).

Завдання 21–24 на надання короткої відповіді – 0 або 1 бал.

Примітка

Один бал ставиться за повну відповідь, 0,5 бала – за неповну.

Завдання 25 на надання розгорнутої відповіді – 0,1 або 2 бали.

Критерії оцінювання завдання № 25:

2 бали

Відповідь на запитання вичерпна, учень/учениця виявляє розуміння проблеми, порушеної автором у творі, висловлює власне ставлення до неї,

аргументує свої думки, логічно викладає зміст. У відповіді на запитання допущено не більше ніж дві помилки (орфографічні чи пунктуаційні).

1 бал

Відповідь на запитання загалом повна, учень/учениця виявляє часткове розуміння проблеми, порушеної автором у творі, не зовсім переконливо висловлює власне ставлення до неї, нечітко аргументує свої думки, порушує логічний виклад змісту. У відповіді на запитання допущено до п'яти помилок (орфографічних чи пунктуаційних).

0 балів

Учень/учениця не розуміє змісту запитання, підміняє аналіз питання переказом художнього твору або обмежується загальними фразами, відповідь не спирається на художній твір, відсутня власна позиція щодо теми висловлення. У відповіді допущено понад п'ять помилок.

Методика проведення державної підсумкової атестації та переведення тестових балів у бали за 12-бальною шкалою оцінювання

Не пізніше ніж за один день до проведення державної підсумкової атестації учитель повинен підготувати бланки, які відповідають кількості учнів, що виявили бажання проходити ДПА з української літератури. У лівому верхньому кутку бланка відповідей має стояти штамп загальноосвітнього навчального закладу.

Перед початком виконання тесту учні підписують роботу, на штампі ставлять дату проведення державної підсумкової атестації.

Учитель визначає варіанти тестів для кожного учня на власний розсуд, але так, щоб учні за сусідніми партами не виконували однакові варіанти. Також учитель попереджує дев'ятикласників, що за правильне виконання тесту вони можуть отримати максимально 38 тестових балів. Тож результат державної підсумкової атестації буде тим вищий, чим більшу кількість завдань учень виконає. Учитель також доводить до відома учнів, що, виконуючи завдання 25, вони мають надати вичерпну відповідь на запитання, але уникати розлогих вступів, переказування тексту чи детальної характеристики героїв. Варто також поради учням раціонально розподілити час: до 50 хвилин відвести на виконання 24 завдань закритої форми та відкритої форми з короткою відповіддю, на виконання завдання 25 передбачити до 30 хвилин. 10 хвилин учні мають залишити на перенесення відповідей до бланка.

Схема переведення тестових балів у 12-бальну шкалу оцінювання

Тестові бали	12-бальна шкала
1–2	1
3–5	2
6–8	3
9–11	4
12–14	5
15–17	6
18–20	7
21–23	8
24–26	9
27–30	10
31–34	11
35–38	12

ВАРІАНТ 1

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких лише ОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Один з етапів весільного обряду оспівано в народній пісні

А «Місяць на небі, зіроньки сяють»
Б «Цвіте терен, цвіте терен»
В «Сонце низенько, вечір близенько»
Г «А брат сестрицю та й розплітає»

А Б В Г

2. «Немає гіршої муки, як хворіти думками, а хворіють думки, позбавляючись природженого діла» – так пояснює Г. Сковорода ідею

А споріднених душ
Б спорідненої праці
В розумової праці
Г збереження здоров'я

А Б В Г

3. Автором збірок «Зеґар з полузеґарком» і «Млеко» є

А Г. Сковорода
Б Ф. Прокопович
В І. Вишенський
Г І. Величковський

А Б В Г

4. До іншої часової епохи належить літературний твір

А Літопис Руський
Б Літопис Самовидця
В Літопис Самійла Величка
Г Літопис Григорія Граб'янки

А Б В Г

5. Прочитайте уривок з поеми І. Котляревського «Енеїда».

*Багатим та скупим вливали
Розтоплене срібло в рот,
А брехунів там заставляли
Лизать гарячих сковород.*

У цих рядках описано

А царство Латина
Б рутульську землю
В Карфаген
Г пекло
Д Трою

А Б В Г Д

6. Зав'язкою п'єси «Наталка Полтавка» є

А зустріч Наталки з Петром
Б знайомство Миколи і Петра
В освідчення в коханні возного до Наталки
Г Наталчина обіцянка матері одружитися з возним
Д намагання виборного вмовити Наталку побратися з возним

А Б В Г Д

7. Словами «Смутний та невеселий...» починається кожен розділ твору

- А** «Конопотська відьма»
Б «Бджола та Шершень»
В «Наталка Полтавка»
Г «Маруся»
Д «Енеїда»

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

8. Прочитайте уривок.

- *Що ж то за лепорт такий довгий? Хворостина ж йому, мабуть, замість хвоста, чи що?*
 – *Хворостина сія, хоча єсть і хворостина, но оная не суть уже хворостина, понеже убо суть на ній вмістилище душ козацьких прехваброї сотні...*

Автором твору, з якого наведено діалог, є

- А** І. Котляревський
Б Г. Квітка-Основ'яненко
В Г. Сковорода
Г П. Куліш
Д М. Гоголь

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. Учасником «Руської трійці» був

- А** В. Забіла
Б Є. Гребінка
В М. Петренко
Г М. Шашкевич
Д П. Гулак-Артемівський

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. У творі «Вечір проти Івана Купала» є приклад народного вірування про те, що цвіт папороті може

- А** врятувати молодого хлопця від русалки
Б вилікувати від будь-якої хвороби
В приворожити кохану людину
Г вберегти оселю від пожежі
Д вказати на скарб

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

11. Героями твору «Гайдамаки» Т. Шевченка були

- А** У. Кармелюк, І. Морозенко
Б О. Довбуш, І. Підкова
В М. Залізняк, І. Гонта
Г Гамалія, Л. Кобилиця
Д Т. Трясило, С. Кішка

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

12. «Комедія» – це підзаголовок твору Т. Шевченка

- А** «Сон» («У всякого своя доля...»)
Б «Гайдамаки»
В «Чигрине, Чигрине...»
Г «Великий льох»
Д «Кавказ»

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

13. «Чорна рада» відбулася в місті

- А** Чернігові
Б Полтаві
В Ніжині
Г Глухові
Д Києві

А	Б	В	Г	Д

14. Заради кар'єри стає на шлях підлості й нелюдської жорстокості герой роману «Тигролови»

- А** Дем'ян Многогрішний
Б Медвин
В Мокієнко
Г Грицько
Д Сірко

А	Б	В	Г	Д

15. Зразком зорової поезії є

- А** «Чоловічий танець»
Б «До рідного народу»
В «Українська мелодія»
Г «Хижих мечем мирим»
Д «Рибалка»

А	Б	В	Г	Д

16. Прочитайте уривок твору.

*Ми знову введем наші отари на наші гори
 і за древнім полонинським звичаєм
 проженемо крізь неї –
 щоби ніяка пошесть не напала...*

Автором наведених рядків є

- А** В. Герасим'юк
Б М. Сарма-Соколовський
В В. Женченко
Г М. Мірошніченко
Д А. Мойсієнко

А	Б	В	Г	Д

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності.
 До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ,
 доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ,
 і впишіть букву до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між епізодом і твором, у якому про нього розповідається.

1 зізнання Ганни в тому, що вона мати Марка	А «Кавказ»
2 освячення ножів у Чигирині	Б «Сон» («У всякого своя доля...»)
3 картина «генерального мордобиття»	В «Гайдамаки»
4 русалки залоскотали дівчину, зачаровану ворожкою	Г «Наймичка»
	Д «Причинна»

1	
2	
3	
4	

18. Установіть відповідність між назвою твору та його жанром.

1 «Великий льох»	А сонет
2 «І мертвим, і живим...»	Б поема-містерія
3 «Причинна»	В послання
4 «Марія»	Г балада
	Д поема

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

19. Установіть відповідність між уривком із твору і вжитим у ньому художнім засобом.

1 Тільки жаль мені русої коси
Та дівочої краси.	А риторичне питання
2 Наша піч регоче,
Короваю хоче.	Б порівняння
3 Ой закотилось сонечко
он там за горою,
Та розстаюся ж, моє дівування,
ой та навіки з тобою!	В епітет
4 Кинулася свекруха,
Як на окропі муха.	Г уособлення
	Д риторичне звертання

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

20. Установіть відповідність між автором твору та його героєм.

1 Марко Вовчок	А Ярема Галайда
2 Г. Квітка-Основ'яненко	Б Микита Забрьоха
3 Іван Багряний	В Григорій Многогрішний
4 П. Куліш	Г Кирило Тур
	Д Максим Гримач

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом, словосполученням чи реченням.

21. Укладач друкованого варіанта козацького літопису назвав його автора Самовидцем, бо _____

22. Перший роман в історії нової української літератури – це _____

23. Зразком пригодницького роману є _____

24. Курйозні вірші епохи бароко стали взірцем для поетів, які створюють _____

ВАРІАНТ 2

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких лише **ОДНА ПРАВИЛЬНА**. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Один з етапів весільного обряду оспівано в народній пісні

А «В кінці греблі шумлять верби»
Б «За городом качки пливуть»
В «Світи, світи, місяченьку»
Г «Розвий, сосно, сімсот квіток»

А Б В Г

--	--	--	--

2. Яскравим представником полемічної літератури був

А Г. Сковорода
Б І. Вишенський
В І. Котляревський
Г Ф. Прокопович

А Б В Г

--	--	--	--

3. *Що є свобода? Добро в ній яке?*

Кажуть, неначе воно золотее? – це рядки з твору Г. Сковороди

А «Бджола та Шершень»
Б «Вступні двері до християнської добронравності»
В «Всякому місту – звичай і права...»
Г «De libertate»

А Б В Г

--	--	--	--

4. Богдан Хмельницький є центральним образом твору

А «Чорна рада»
Б «Гайдамаки»
В «Конотопська відьма»
Г Літопис Самійла Величка

А Б В Г

--	--	--	--

5. Прочитайте уривок.

Відкіль такі се гольтіпаки?
Чи рибу з Дону везете?
Чи, може, виходці-бурлаки?
Куди, прочани, ви йдете?

Такими словами в поемі І. Котляревського «Енеїда» звертається

А Юнона до рутульців
Б Дідона до троянців
В Харон до троянців
Г Латин до рутульців

А Б В Г

--	--	--	--

6. Драмою за родовою приналежністю є твір

А «Енеїда»
Б «Доля»
В «Конотопська відьма»
Г «Бджола та Шершень»
Д «Наталка Полтавка»

А Б В Г Д

--	--	--	--	--

7. Сатирою на звироднілу козацьку старшину став твір

- А** «Конотопська відьма»
Б «Маруся»
В «Бджола та Шершень»
Г «Наталка Полтавка»
Д «Енеїда»

А Б В Г Д

8. Прочитайте уривок.

– Зділай милость, приятелю Ригоровичу! розкажи мені словами, що ти там у лепорті читав? Ти знаєш, що я нічого письмєнного не розжую, хоч і у школі вчився, і «вірую» почав було вчити.

Таку характеристику дає собі

- А** возний Тетерваковський
Б Микита Забрюха
В Кирило Тур
Г Максим Гримач
Д Наум Дрот

А Б В Г Д

9. Баладою є твір

- А** «Небо» М. Петренка
Б «De libertate» Г. Сквороди
В «Соловей» В. Забіли
Г «Лілея» Т. Шевченка
Д «Веснівка» М. Шашкевича

А Б В Г Д

10. Прочитайте уривок з оповідання М. Гоголя «Вечір проти Івана Купала».

Уся хата повна диму, і посередині тільки, де стояв Петрусь, купа попелу, що подекуди ще димів. Кинулись до мішків: тільки биті черепки лежали замість червінців.

Ця подія у творі є

- А** зав'язкою
Б розвитком дії
В кульмінацією
Г розв'язкою
Д епілогом

А Б В Г Д

11. Прочитайте уривок.

*Завтра вночі у Чигрині
 Свячений достану.
 Дасть він мені срібло-злото,
 Дасть він мені славу...*

Про таке мріяв герой твору Т. Шевченка

- А** «Сон» («У всякого своя доля...»)
Б «Гайдамаки»
В «Чигрині, Чигрині...»
Г «Великий льох»
Д «Кавказ»

А Б В Г Д

12. Поему Т. Шевченка «Катерина» присвячено

- А** Якову де Бальмену
Б Оксані Коваленко
В Ганні Закревській
Г Карлу Брюллову
Д Василю Жуковському

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

13. Прочитайте уривок з роману «Чорна рада».

Вивезли ми тебе на своїх старих плечах у гетьмани, а тепер то вже без нас думаєш Україною орудувати!

Запорожці звертаються цими словами до

- А** Сомка
Б Шрама
В Тура
Г Брюховецького
Д Череваня

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

14. Прочитайте уривок з роману «Тигролови».

– Не журися, синку. Вір у своє щастя! А воно в тебе є... У сміливих щастя завжди є...

Цими словами звертається

- А** Сірчиха до свого сина
Б Наталка до Григорія Многогрішного
В Сірчиха до Григорія Многогрішного
Г Ганна Мороз до Григорія Многогрішного
Д Ганна Мороз до Грицька Сірка

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

15. Зразком зорової поезії є твір

- А** «Фенікс – птах із земель руських»
Б «Заворожена криниця»
В «Перший сніг»
Г «Кавказ»
Д «Небо»

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

16. Прочитайте уривок.

*Притишиє кров, Притишиє кров,
 І вищі стали гори,
 Йде перший сніг,
 немов пророк,
 в якого серце хворе.*

Автором наведених рядків є

- А** В. Герасим'юк
Б М. Сарма-Соколовський
В В. Женченко
Г М. Мірошніченко
Д А. Мойсієнко

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності.
До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ,
доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і впишіть букву
до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між ознакою твору та його жанром.

1 неординарний за формою, вишуканий поетичний твір	А елегія
2 настрої суму, журби, смутку, туги	Б байка
3 в основі – фантастична або трагічна подія	В балада
4 алегоричний твір повчального змісту	Г поема
	Д курйозний вірш

1	
2	
3	
4	

18. Установіть відповідність між поетичними рядками й ужитим у них художнім засобом.

1 Тіні, як хвилі,
біжать пшеничним ланом.	А епітет
2 Тобі вже зазирає в очі
Твоє грядущее.	Б порівняння
3 Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.	В уособлення
4 Пішла тинятись попідтинню,
Аж поки, поки не дійшла
Аж до Голгофи.	Г анафора
	Д гіпербола

1	
2	
3	
4	

19. Установіть відповідність між крилатим висловом і його автором.

1 Із усіх втрат втрата часу
найтяжча.	А Г. Сковорода
2 Ліпше вмирати біжучи,
ніж жити гниючи.	Б Є. Гребінка
3 Якби ви вчилися так, як треба,
то й мудрість би була своя...	В І. Багряний
4 Чому я не сокіл, чому не літаю?	Г Т. Шевченко
	Д М. Петренко

1	
2	
3	
4	

20. Установіть відповідність між літературними героями та творами, у яких вони фігурують.

1 три душі, три ворони, три лірники	А «Тигролови»
2 Дідона, Зевс, Венера, Нептун	Б «Чорна рада»
3 Оксана, Ярема, Залізник, Гонта	В «Гайдамаки»
4 Сірко, Многогрішний, Медвин	Г «Енеїда»
	Д «Великий льох»

1	
2	
3	
4	

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом,
словосполученням чи реченням.

21. У вертепі (мандрівному ляльковому театрі) на першому поверсі
грали _____

а на другому – _____

22. За жанром «Енеїда» І. Котляревського є _____

23. Авторами альманаху «Русалка Дністровая» були _____

24. Іван Багряний написав роман _____

Завдання 25 потребує розгорнутої відповіді на запитання.

25. Чи погоджуєтеся ви з думкою про те, що Наталка Полтавка з однойменної п'єси І. Котляревського – це втілення найкращих якостей української жінки?

ВАРІАНТ 3

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких лише ОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Обряд, у якому молодий забирає молоду з батьківського дому, оспівано в народній пісні

А «Цвіте терен, цвіте терен»
Б «Сонце низенько, вечір близенько»
В «Світи, світи, місяченьку»
Г «Ой матінко, та не гай мене»

А Б В Г

2. Прочитайте уривок.

Коли ж настав великий голод і від нього великий мор на людей, Блаженний не покидав свої справи – збирав лободу, власноруч розтирав її, роблячи хліб і роздаючи його вбогим та знеможеним голодом.

Ці рядки взято з твору

А Біблія
Б «Ісаія. Глава 35»
В «Повість минулих літ»
Г Києво-Печерський патерик

А Б В Г

3. Видатним українським драматургом епохи бароко є

А Г. Сковорода
Б Ф. Прокопович
В І. Вишенський
Г І. Величковський

А Б В Г

4. Конфлікт п'єси «Наталка Полтавка» є

А виробничим
Б побутовим
В політичним
Г любовним

А Б В Г

5. Прочитайте уривок.

*Байдуже смерті, мужик то чи цар,
Все пожере, як соломі пожар.
Хто ж бо зневажить страшну її сталь?
Той, в кого совість, як чистий кристаль...*

Автором цих рядків є

А І. Величковський
Б Ф. Прокопович
В І. Вишенський
Г Г. Сковорода
Д І. Котляревський

А Б В Г Д

6. Прочитайте уривок із твору І. Котляревського «Енеїда».

*Помилуй, пані благородна!..
Чи бачиш, як ми обідрались!
Убрання, постолі порвались,
Охляли, ніби в дощ щеня!*

У цих рядках звертаються

- А** рутульці до Лавинії
Б троянці до Сивілли
В троянці до Дідони
Г рутульці до Юнони
Д троянці до Юнони

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

7. Героями твору «Конотопська відьма» є

- А** Терпилиха, возний, Петро
Б Пістряк, Солоха, Забрьоха
В Наум, Маруся, Василь
Г Турн, Низ, Евандр
Д Юнона, Нептун, Харон

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

8. Прочитайте уривок.

Увійшла в церкву. Панна Йосиповна зирк-зирк по церкві – нема пана Уласовича. Вже швидко і вийдуть, а його нема; от вона то почервоніє, як мак, то побіліє, як полотно.

У цьому уривку використано

- А** порівняння
Б метафору
В гіперболу
Г алегорію
Д епітет

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. Українськими поетами-романтиками є обидва автори

- А** Г. Сковорода, Т. Шевченко
Б М. Петренко, Є. Гребінка
В В. Забіла, І. Котляревський
Г Є. Гребінка, Г. Сковорода
Д Т. Шевченко, І. Котляревський

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. Прочитайте уривок.

Петро простяг руку. Дивиться, тягнуться з-за нього сотні волохатих рук теж до квітки, і позад нього щось перебігає з місця на місце. Зажмуривши очі, смикнув він за стеблинку, і квітка зосталася у нього в руках.

Це уривок із твору

- А** «Конотопська відьма»
Б «Вечір проти Івана Купала»
В «Тигролови»
Г «Наталка Полтавка»
Д «Причинна»

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

11. Образи трьох душ, трьох ворон, трьох лірників є у творі Т. Шевченка

- А «Сон» («У всякого своя доля...»)
 Б «Великий льох»
 В «Чигрині, Чигрині...»
 Г «Гайдамаки»
 Д «Кавказ»

А	Б	В	Г	Д

12. Прочитайте уривок.

*Проснулася – нема нічого...
 На сина глянула, взяла
 Його тихенько сповила
 Та, щоб дожать до ланового,
 Ще копу дожинать пішла.*

Це рядки з твору

- А «Марія»
 Б «Катерина»
 В «Наймичка»
 Г «На панщині пшеницю жала...»
 Д «У нашім раї на землі...»

А	Б	В	Г	Д

13. Герой роману «Чорна рада», піп і полковник, старші сини якого полягли в боях за визволення України

- А Михайло Черевань
 Б Петро Шраменко
 В Іванець Брюховецький
 Г Кирило Тур
 Д Іван Шрам

А	Б	В	Г	Д

14. Хибним є твердження

- А У «Тигроловах» ешелонів смерті протиставляється «Тихоокеанський експрес нумер один».
 Б Життєве кредо Григорія Многогрішного – служити Україні, бути потрібним людям.
 В «Тигролови» – це твір-протест проти порушення елементарних прав людини.
 Г Твір «Тигролови» виходив друком під назвою «Звіролови».
 Д Зелений Клин – це назва міста, де жила родина Сірків.

А	Б	В	Г	Д

15. Зразком зорової поезії є твір

- А «Соловейко»
 Б «Жива ватра»
 В «Трое схотінок»
 Г «У нашім раї на землі...»
 Д «Дзвін гетьмана Івана Мазепи»

А	Б	В	Г	Д

16. Прочитайте уривок.

*Ти мушиш танцювати аркан.
 Хоч раз.*

*Хоч раз ти повинен відчувати,
як тяжко рветься на цій землі
древнє чоловіче коло.*

Автором твору є

- А** В. Герасим'юк
Б М. Сарма-Соколовський
В В. Женченко
Г М. Мірошніченко
Д А. Мойсієнко

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності.
До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ,
доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і впишіть букву
до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між героєм «Чорної ради» та його місцем у творі.

1 Сомко	А втілення запорозької вольниці
2 Черевань	та козацького лицарства
3 Кирило Тур	Б пристосуванство заради добробуту
4 Леся і Петро Шраменко	В уособлення сімейної ідилії
	Г уособлення щасливого хутірського життя
	Д втілення ідеї державності України

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

18. Установіть відповідність між поетичними рядками та вжитим у них художнім засобом.

1 Що є свобода? Добро в ній яке?	А гіпербола
2 В сих дім, як вулик, гуде від гуляк.	Б риторичне звертання
3 Слава навіки буде з тобою, Вольності отче, Богдане-герою!	В риторичне питання
4 Досі сниться метелиця маю...	Г порівняння
	Д метафора

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

19. Установіть відповідність між ідеєю твору та його назвою.

1 Заклик до пробудження національної свідомості для відродження української держави.	А «Чорна рада»
2 Перемога добра над злом; за будь-яких обставин кожен має бути передусім Людиною.	Б «Енеїда»
3 Утвердження думки про необхідність національної злагоди українців, про те, що національна еліта – провідна сила для розумної організації держави.	В «Маруся»
4 Заклик до об'єднання зусиль народів для боротьби проти спільного ворога – російського царату.	Г «Тигролови»
	Д «Кавказ»

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

20. Установіть відповідність між епізодом із твору та його назвою.

1 Мати наполягає на одруженні доньки з нелюбом.	А «Сон» («У всякого своя доля...»)
2 Герой відвідує царський палац у Петербурзі.	Б «Енеїда»
3 Батько забороняє доньці одружуватися з коханим.	В «Катерина»
4 Герої твору шукають нову землю.	Г «Наталка Полтавка»
	Д «Максим Гримач»

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом, словосполученням чи реченням.

21. Інтермедія – це _____

22. Представником полемічної літератури є _____

23. Ознаки візуальної поезії: _____

24. Бурлеск і травестія наявні у творі _____

Завдання 25 потребує розгорнутої відповіді на запитання.

25. Які риси характеру Григорія Многогрішного в романі Івана Багряного «Тигрлови» захоплюють вас найбільше?

ВАРІАНТ 4

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів
відповідей, із яких лише ОДНА ПРАВИЛЬНА.
Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Один з етапів весільного обряду оспівано в народній пісні

А «Цвіте терен, цвіте терен»
Б «Сонце низенько, вечір близенько»
В «Світи, світи, місяченьку»
Г «Летять галочки у три рядочки»

А Б В Г

2. «Не вбивай! Не чини перелюбу! Не кради! Не свідкуй неправдиво на свого ближнього!» – такі настанови дає читачам

А Біблія
Б «Ісаія. Глава 35»
В «Повість минулих літ»
Г Києво-Печерський патерик

А Б В Г

3. Прочитайте уривок.

*Що є свобода? Добро в ній яке?
Кажуть, неначе воно золотее?
Ні ж бо, не злотне; зрівнявши все злото,
Проти свободи воно лиш болото.*

Це рядки з твору Г. Сковороди

А «Собака і Вовк»
Б «De libertate»
В «Всякому місту – звичай і права...»
Г «Бджола та Шершень»

А Б В Г

4. Представником полемічної літератури є

А Г. Сковорода
Б І. Величковський
В Ф. Прокопович
Г І. Вишенський

А Б В Г

5. Прочитайте уривок з поеми «Енеїда».

*Нехай лиш відтіть уплітає
І Рима стріти чухрає...*

Такий наказ Енею мандрувати дає

А Зевс
Б Юнона
В Еол
Г Нептун
Д Турн

А Б В Г Д

6. Епізод зустрічі Наталки з Петром у п'єсі «Наталка Полтавка» є

А прологом
Б експозицією
В зав'язкою
Г кульмінацією
Д розв'язкою

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

7. Хибним є твердження про повість «Конотопська відьма»

А сотник Забрюха отримав посаду в спадок
Б за основу сюжету твору взято реальну подію
В відьма допомогла Забрюсі одружитися з коханою
Г ганебним крахом закінчується шлюб Халявського з Оленою
Д писар Пістряк – безпросвітний п'яниця і недолугий у простих справах

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

8. Прочитайте уривок.

От так же, пане сот... чи то пак вже, пане Микито! Так тобі і треба. Ти вже було дуже розібрався, і вже й писаря не слухав, і мав умніший його бути, та, бач, у вирій літав, та сотничество і пролітав.

Цей епізод у повісті «Конотопська відьма» є

А експозицією
Б розвитком дії
В кульмінацією
Г розв'язкою
Д епілогом

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький були учасниками

А Кирило-Мефодіївського братства
Б «Руської трійці»
В «Білої студії»
Г «Просвіти»
Д «Фламінго»

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. У творі «Вечір проти Івана Купала» згадується народний обряд

А хрестини
Б сватання
В весілля
Г обжинки
Д водохреща

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

11. Образ античного героя Прометея зображено у творі

А «Кавказ»
Б «Гайдамаки»
В «Чигрине, Чигрине...»
Г «Великий льох»
Д «Сон» («У всякого своя доля...»)

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

12. Прочитайте уривок.

*Незрячі прозрять, а кривії,
Мов сарна з гаю, помайнують.
Нічим отверзуться уста;
Прорветься слово, як вода...*

Це рядки з твору Т. Шевченка

А « У нашім раї на землі...»

Б «Доля»

В «Росли укупочці, зросли...»

Г «Ісаія. Глава 35»

Д «І мертвим, і живим...»

А Б В Г Д
□ □ □ □ □

13. На «чорну раду» з'явився пишно вбраним, із гетьманськими клейнодами – булавою, бунчуком і корогвою

А Яким Сомко

Б Петро Шраменко

В Іванець Брюховецький

Г Кирило Тур

Д Іван Шрам

А Б В Г Д
□ □ □ □ □

14. «Юнак – 25 літ, русявий, атлет, авіатор. Суджений на 25 років» – цей опис у романі «Тигролови» стосується

А Медвина

Б Дем'яна Многогрішного

В Васі Потаюка

Г Мокієнка

Д Григорія Многогрішного

А Б В Г Д
□ □ □ □ □

15. Зразком зорової поезії є твір

А «Садок вишневий коло хати...»

Б «Рибалка»

В «Стогін»

Г «Веснівка»

Д «Соловейко»

А Б В Г Д
□ □ □ □ □

16. Прочитайте уривок.

*Ми бережемо живу ватру.
Ми заледве не стали отарою
на високім пасовиську.
Але коли ми навіть, як отара,
пройдемо крізь неї,
тоді дамо іншим дорогу до Сінаю.*

Автором твору є

А В. Герасим'юк

Б М. Сарма-Соколовський

В В. Женченко

Г М. Мірошниченко

Д А. Мойсієнко

А Б В Г Д
□ □ □ □ □

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності.
До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник,
позначений БУКВОЮ, і впишіть букву до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між жанром твору та його назвою.

1 драма	А «Конотопська відьма»
2 оповідання	Б «Максим Гримач»
3 байка	В «Тигролови»
4 повість	Г «Наталка Полтавка»
	Д «Бджола та Шершень»

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>

18. Установіть відповідність між характеристикою і твором, якого вона стосується.

1 перша повість нової української літератури	А «Повість минулих літ»
2 перше відоме літописне зведення	Б «Маруся»
3 перший роман нової української літератури	В «Конотопська відьма»
4 перша поема нової української літератури	Г «Чорна рада»
	Д «Енеїда»

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>

19. Установіть відповідність між мистецьким напрямом і твором, у якому є його стилеві ознаки.

1 сентименталізм	А «Енеїда»
2 класицизм	Б «Маруся»
3 романтизм	В «Причинна»
4 бароко	Г «De libertate»
	Д «Життя Феодосія Печерського»

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>

20. Установіть відповідність між тропом і поетичними рядками, у яких його вжито.

1 порівняння	А Ні з ким буде поплакати,
Ні поговорити.
2 метафора	Б Серце в'яне співаючи,
Коли знає за що.
3 риторичні фігури	В У новенькій хустиночці
В вікно виглядає.
4 анафора	Г Катерино, серце моє!
Лишенько з тобою!
Де ти в світі подінешся
З малим сиротою?
	Д А без долі біле личко –
Як квітка на полі.

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом,
словосполученням чи реченням.

21. За реальними подіями 1663 р. написано твір _____

ВАРІАНТ 5

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких лише ОДНА ПРАВИЛЬНА. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Однією з найдавніших рукописних книг Київської Русі є
 - А Остромирове євангеліє
 - Б «Повість минулих літ»
 - В Києво-Печерський патерик
 - Г Біблія

А	Б	В	Г

2. Твір «Місяць на небі, зіроньки сяють» належить до жанру
 - А родинно-обрядової пісні
 - Б балади
 - В родинно-побутової пісні
 - Г соціально-побутової пісні

А	Б	В	Г

3. Пісня «В кінці греблі шумлять верби»
 - А жартівлива
 - Б сирітська
 - В вдовина
 - Г про кохання

А	Б	В	Г

4. Семен Климовський є автором твору
 - А «Їхав козак за Дунай»
 - Б «Українська мелодія»
 - В «Соловейко»
 - Г «Рибалка»

А	Б	В	Г

5. Афоризм Г. Сковороди: «Схильність до дружби ні куплею, ні проханням, ні насиллям не досягається...» – можна вважати суголосним з ідеєю його твору
 - А «Вступні двері до християнської добронравності»
 - Б «Всякому місту – звичай і права...»
 - В «Собака і Вовк»
 - Г «Бджола та Шершень»
 - Д «De libertate»

А	Б	В	Г	Д

6. Алегоричною розповіддю про занепад і шлях до відродження української нації є твір
 - А «Повість минулих літ»
 - Б «Чорна рада»
 - В «Володимир»
 - Г «Гайдамаки»
 - Д «Енеїда»

А	Б	В	Г	Д

7. Прочитайте уривок з поеми І. Котляревського «Енеїда».

*Так вічної пам'яті бувало
У нас в Гетьманщині колись,
Так просто військо шикovalo,
Не знавши: стій, не шевелись.*

У наведених рядках

- А** відтворено національний колорит
- Б** уславлено патріотизм
- В** є перегук з історією України
- Г** автор міркує про причини занепаду держави
- Д** автор шукає шляхи національного відродження

А	Б	В	Г	Д

8. Характерною ознакою сентименталізму є

- А** типізація героїв
- Б** ідеалізація героя
- В** поділ жанрів на високі й низькі
- Г** наявність фантастичних персонажів
- Д** показ надзвичайної людини в незвичайних обставинах

А	Б	В	Г	Д

9. Прочитайте уривок з п'єси І. Котляревського «Наталка Полтавка».

Виборний: Старостів посилати за рушниками, та й кінець. Стара Терпилиха не зсунулась іще з глузду, щоб вам одказати.

Возний: Стара не страшна, так молода кирпу гне! Я уже її говорив, як то кажуть, надогад бурякі... так де!

Характерним для мовлення героїв у цьому уривку є вживання

- А** фразеологізмів
- Б** канцеляризмів
- В** жаргонізмів
- Г** діалектизмів
- Д** вульгаризмів

А	Б	В	Г	Д

10. Загибель Якова де Бальмена стала поштовхом до написання твору Т. Шевченка

- А** «Сон» («У всякого своя доля...»)
- Б** «Кавказ»
- В** «Катерина»
- Г** «Гайдамаки»
- Д** «І мертвим, і живим...»

А	Б	В	Г	Д

11. Піддається злу, а не відкидає його головний герой твору

- А** «Вечір проти Івана Купала»
- Б** «Наймичка»
- В** «Тигролови»
- Г** «Маруся»
- Д** «Марія»

А	Б	В	Г	Д

12. За жанром твір Тараса Шевченка «І мертвим, і живим...» – це

- А** елегія
- Б** медитація
- В** поема
- Г** балада
- Д** послання

А	Б	В	Г	Д

13. Прочитайте уривок.

*Ото церква Богданова,
Там-то він молився,
Щоб москаль добром і лихом
З козаком ділився...*

Це рядки з твору Т. Шевченка

- А** «Сон» («У всякого своя доля...»)
Б «Гайдамаки»
В «Великий льох»
Г «Чигрине, Чигрине...»
Д «Стоїть в селі Суботові...»

А	Б	В	Г	Д

14. Боротьба за гетьманську булаву на сторінках роману «Чорна рада» П. Куліша розгортається між

- А** Кирилом Туром та Іваном Брюховецьким
Б Череванем і старим Шрамом
В Якимом Сомком і Пугачем
Г Іваном Брюховецьким і Якимом Сомком
Д Кирилом Туром і Петром Шрамом

А	Б	В	Г	Д

15. Зразком зорової поезії є твір

- А** «Всякому місту – звичай і права...»
Б «Хижих мечем мирим»
В «De libertate»
Г «Соловей»
Д «Веснівка»

А	Б	В	Г	Д

16. Прочитайте уривок з роману Івана Багряного «Тигролови».

Вирячивши вогненні очі, дихаючи полум'ям і димом, потрясаючи ревом пустелі і нетра і вогненным слідом замітаючи слід, летів дракон.

В уривку описано

- А** потяг, що віз ліс для будівництва
Б потяг, що віз в'язнів до місць заслання
В страшний сон Григорія про рідну землю
Г марення Григорія Многогрішного під час хвороби
Д потяг «Негорелое – Владивосток»

А	Б	В	Г	Д

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і впишіть букву до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між мистецьким напрямом і твором, у якому є його стильові ознаки.

1 бароко	А «Енеїда»
2 романтизм	Б «Гайдамаки»
3 класицизм	В «Бджола та Шершень»
4 сентименталізм	Г «Кавказ»
	Д «Чоловічий танець»

1	
2	
3	
4	

18. Установіть відповідність між поетичними рядками та віршовим розміром.

1 Орлом бистрокрилим у небо польнув,
І в хмарах навіки од світу втонув!	А ямб
Б хорей
2 Сонце зійде – я нуджусь,
І заходить – плачу.	В дактиль
Г амфібрахій
3 Співає пташка, і ніхто
Не взяв її в примітку!	Д анапест
4 Всякому сердцю – любов і тепло,
Всякеє горло свій смак віднайшло.	

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

19. Установіть відповідність між родовою приналежністю і твором.

1 епос	А «Великий льох» і «Конотопська відьма»
2 лірика	Б «Енеїда» та «Катерина»
3 драма	В «Собака і Вовк» та «Тигролови»
4 ліро-епос	Г «Наталка Полтавка» та «Володимир»
Д «Веснівка» та «Небо»

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

20. Установіть відповідність між здібністю чи вмінням, які має персонаж, і його іменем.

1 дипломатичні здібності	А Григорій Многогрішний
2 мисливські вміння	Б Прохор Чорноризець
3 уміння чаклувати
(характерник)	В Кирило Тур
Г возний
4 уміння з лободи
зробити хліб	Д Еней

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом, словосполученням чи реченням.

21. До початку доби Руїни призвели події, що розгортаються у творі _____

22. Три душі, три ворони, три лірники – це образи твору _____

23. Найважливіша ознака байки – це _____

24. Синонімом до слова «паліндром» є словосполучення _____

ВАРІАНТ 6

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких лише **ОДНА ПРАВИЛЬНА**. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Прикрашання (виття) гільця як елемент весільного обряду оспівано в народній пісні

А «Летять галочки у три рядочки»
Б «А брат сестрицю та й розплітає»
В «До бору, дружечки, до бору»
Г «Ой матінко, та не гай мене»

А	Б	В	Г

2. У поемі «Гайдамаки» Т. Шевченко відобразив події

А Коліївщини 1768 р.
Б Хмельниччини 1648–1657 рр.
В повстання на чолі з У. Кармелюком
Г виступів опришків під проводом О. Довбуша

А	Б	В	Г

3. Прочитайте уривок із п'єси І. Котляревського «Наталка Полтавка».

– *Та що ж ти за чоловік?*
 – *Як бачиш: бурлака на світі; тиняюсь од села до села, а тепер іду в Полтаву.*
 – *Може, у тебе родичі єсть в Полтаві або знакомі?*
 – *Які будуть знакомі або родичі у сироти?*
 – *Так ти, бачу, такий, як і я, – безприютний.*

Хто є учасниками цього діалогу?

А Микола і возний
Б Микола і Петро
В возний і виборний
Г Петро і возний

А	Б	В	Г

4. Кульмінацією поеми Т. Шевченка «Катерина» є

А осуд Катерини сусідами
Б вигнання Катерини з дому
В зустріч офіцера зі своїм сином після смерті Катерини
Г зустріч офіцера з Катериною і його відречення від сина

А	Б	В	Г

5. Хугір символізує ідеал українського способу життя у творі

А «Максим Гримач» Марка Вовчка
Б «Чорна рада» П. Куліша
В «Тигролови» Івана Багряного
Г «Вечір проти Івана Купала» М. Гоголя
Д «Наталка Полтавка» І. Котляревського

А	Б	В	Г	Д

6. Прочитайте уривок із твору.

– *Дочко, багацько ти гордуєш! Сватають тебе перші люди в селі, чому не йдеш?*
 – *Мені байдуже, що вони молоді й хороші, коли моє серце не до них горнеться.*

- Я тебе не буду за них силувати, та й за бурлаку не віддам.
- А якого б ви собі зятя бажали?
- Вільного козака, дочко, щоб сам собі паном був!

Це діалог

А Наталки і Терпилихи («Наталка Полтавка»)

Б Оксани з батьком («Гайдамаки»)

В Сірка з Наталкою («Тигролови»)

Г Максима Гримача з Катериною
(«Максим Гримач»)

Д Пидорки з Коржем («Вечір проти
Івана Купала»)

А	Б	В	Г	Д

7. Перелігав з України в Сибір і Петербург ліричний герой поеми Т. Шевченка

А «Марія»

Б «Сон» («У всякого своя доля...»)

В «Кавказ»

Г «Катерина»

Д «Наймичка»

А	Б	В	Г	Д

8. «Хлібина, взята з рук Блаженного, ясніла й була, наче мед. І через те чудо пішла слава про цього мужа по всіх усядах, і прогонував він багатьох голодних, і багатьом корисне вчинив» – так говориться про Прохора Чорноризця в

А «Історії русів»

Б Літописі Самовидця

В Ізборнику Святослава

Г «Повісті минулих літ»

Д Києво-Печерському патерику

А	Б	В	Г	Д

9. «Прямий, як сосна, величавий. Бувалий, здатний, тертий, жвавий» – так І. Котляревський характеризує

А Палланта

Б Евандра

В Евріала

Г Енея

Д Низа

А	Б	В	Г	Д

10. Прочитайте уривок із повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма».

Вернувся пан Пістряк до сотні, перелічив козаків – усі; вернувся до пана сотника, лічить по хворостині, що кожного позарублював, – катма одного; хтось утік. Вп'ять вернеться до сотні, щоб тому, хто ховається, голову побити, так-бо усі якраз, а у світлиці по зарубкам нема одного.

Для характеристики Пістряка автор використав

А гротеск

Б іронію

В сарказм

Г гіперболу

Д алегорію

А	Б	В	Г	Д

11. Григорій Сковорода в байці «Бджола та Шершень» цитує афоризм Епікура
- А** Краще з розумом бути нещасним, ніж без розуму щасливим.
Б Не можна жити приємно, не живучи розумно, морально й справедливо.
В Подяка блаженній натурі за те, що потрібне зробила неважким, а важке непотрібним.
Г Ми цінуємо свій характер незалежно від того, чи поважають його люди, тому треба цінувати й характери інших людей.
Д Хто каже, що вивчати філософію ще рано або вже пізно, нагадає людину, яка каже, що бути щасливим ще рано або вже пізно.
- А Б В Г Д
12. Великий за обсягом, переважно прозовий твір з гострим динамічним сюжетом, з пригодницькими ризиковими ситуаціями – так можна визначити жанр твору
- А** «Чорна рада» П. Куліша
Б «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка
В «Вечір проти Івана Купала» М. Гоголя
Г «Максим Гримач» Марка Вовчка
Д «Тигролови» Івана Багряного
- А Б В Г Д
13. Твір І. Котляревського «Енеїда» за жанром – це
- А** соціально-побутова повість
Б бурлескно-трагестійна поема
В пригодницький роман
Г історичний роман
Д ліричний вірш
- А Б В Г Д
14. НЕ є поетом-романтиком
- А** В. Забіла
Б Є. Гребінка
В М. Петренко
Г М. Костомаров
Д Г. Сковорода
- А Б В Г Д
15. Курйозним є вірш
- А** На майдані пил спадає.
 Замоккає річ...
 Вечір.
 Ніч.
- Б** І О смерті ПАм'ятай, і На суд будь чуткий,
 ВЕЛ'ьМИ Час біжить сКОро, В бігу Своєм прудКИЙ.
- В** Рибалка встав, Рибалка йде,
 То спиниться, то вп'ять все глибшенько пірнає!..
- Г** Сину людський,
 ти стаєш у чоловіче коло,
 ти готовий до цього древнього танцю
 тільки тепер.
- Д** Дивуюсь, радію, у серця питаю:
 «Скажи, віще серце, чи скоро світ буде?»
- А Б В Г Д

16. Життя – постійна боротьба, людина в ньому – борець, шлях цієї боротьби – непередбачуваний і невідомий – така ідея твору

- А** «У невідому путь» Івана Липи
Б «Чорна рада» П. Куліша
В «Максим Гримач» Марка Вовчка
Г «Вечір проти Івана Купала» М. Гоголя
Д «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності.

До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і впишіть букву до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між твором і його жанром.

1 «Великий льох»	А вірш
2 «Повість минулих літ»	Б поема-містерія
3 «Їхав козак за Дунай»	В літопис
4 «У невідому путь»	Г роман
	Д притча

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

18. Установіть, кому з героїв належать репліки.

1 возний	А Так подаймо на неї лепорт! Нехай вона нам заплатить за безчестя, що нас позміняли та ще мене на Солосі оженили.
2 Яким Сомко	Б Слухай лишень, моя дитино: я тебе за бурлаку не віддам. Слово в мене батьківське, кріпке, сама знаєш.
3 Забрьюха	В Ох! правда; малійшая проволочка ілі прижимочка почитається за уголовне преступленіє.
4 Максим Гримач	Г Пошлемо гінця пішки, кривого Ілька Хверлуценка, да шкандибаєть до начальства з лепортом, що нам не можна у поход іти, занеже ми погружаємо відьом у бездну нашого ставка.
	Д Ти і в темницю приніс мені утіху! Тепер мені легше буде за правду пострадати, що правда не в одного мене живе в серці і не загине вона на Україні!

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

19. Установіть відповідність між тропами й поетичними рядками, у яких їх ужито.

1 порівняння	А Дніпр не гомонить.
2 епітет	Б Од молдованина до фіна
На всіх язиках все мовчить,
Бо благоденствує.
3 уособлення	В Сичі в гаю перекликались,
Та ясен раз у раз скрипів.
4 іронія	Г Кругом хлопці та дівчата –
Як мак процвітає.
	Д Якби-то далися орлині крила,
За синім би морем милого знайшла...

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

20. Установіть відповідність між автором і його твором.

1 П. Гулак-Артемівський	А «Соловей»
2 Є. Гребінка	Б «Соловейко»
3 М. Костомаров	В «Небо»
4 В. Забіла	Г «Рибалка»
	Д «Українська мелодія»

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом, словосполученням чи реченням.

21. До родинно-побутових належить пісня _____

22. Біблію перекладали українські письменники _____

23. Зразком оригінальної літератури доби Київської Русі є _____

24. Григорій Многогрішний у романі Івана Багряного «Тигролови» – це образ _____

Завдання 25 потребує розгорнутої відповіді на запитання.

25. Чи згодні ви з твердженням, що Микола Гоголь – яскравий представник української культури?

ВАРІАНТ 7

Завдання 1–16 мають по чотири або п'ять варіантів відповідей, із яких лише **ОДНА ПРАВИЛЬНА**. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Гільце у весільних піснях символізувало народження нового

А дня
Б року
В обряду
Г родини

А	Б	В	Г

2. Прочитайте уривок з балади «Ой на горі вогонь горить».

*Ой коню мій вороненький,
Товаришу мій вірненький!
Біжи, коню, дорогою,
Степовою широкою.*

Немає постійного епітета у словосполученні

А кінь вороненький
Б товариш вірненький
В дорога степова
Г дорога широка

А	Б	В	Г

3. У Притчі про потоп на Землі (Біблія) одержав попередження від Бога і вижив чоловік

А найправедніший
Б найсильніший
В найрозумніший
Г найспокійніший

А	Б	В	Г

4. Справжнє ім'я та прізвище основоположника нової української прози –

А Григорій Квітка
Б Фалалей Повинухін
В Григорій Основ'яненко
Г Григорій Квітка-Основ'яненко

А	Б	В	Г

5. До літературних пам'яток Київської Русі **НЕ** належить

А Ізборник Святослава
Б Літопис Самовидця
В «Повість минулих літ»
Г Оstromирове євангеліє
Д Києво-Печерський патерик

А	Б	В	Г	Д

6. Ідею про те, що Київська Русь здатна до самостійного духовного і політичного розвитку, втілено в

А Києво-Печерському патерику
Б Оstromировому євангелії
В Ізборнику Святослава
Г «Повісті минулих літ»
Д Літописі Самовидця

А	Б	В	Г	Д

7. Перший твір, написаний живою розмовною українською мовою, –
- А** «Гайдамаки» Т. Шевченка
Б «Енеїда» І. Котляревського
В «Максим Гримач» Марка Вовчка
Г «Вечір проти Івана Купала» М. Гоголя
Д «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка
8. У п'єсі «Наталка Полтавка» І. Котляревський порушує тему
- А** охорони природи
Б стосунків між товаришами
В боротьби за соціальну рівність
Г стосунків невістки і свекрухи
Д вірності в коханні, подолання перешкод у боротьбі за щастя
9. «Я ліків більш тридцяти не знаю»; «Я нічого письмального не розжую, хоч і у школі вчився» – такими словами характеризує себе
- А** Брюховецький («Чорна рада»)
Б возний («Наталка Полтавка»)
В виборний («Наталка Полтавка»)
Г Забрьоха («Конотопська відьма»)
Д Халявський («Конотопська відьма»)
10. Основна думка оповідання М. Гоголя «Вечір проти Івана Купала»
- А** на статку, отриманому нечесним, злочинним шляхом, щастя не збудуєш
Б якщо служитимеш нечистій силі, будеш багатим і щасливим
В щороку на Івана Купала треба в лісі шукати цвіт папороті
Г треба шанувати звичаї і традиції українського народу
Д потрібно вивчати легенди і перекази українців
11. Раннім творам Т. Шевченка притаманні стильові ознаки
- А** бароко
Б реалізму
В романтизму
Г класицизму
Д сентименталізму
12. Поему «Катерина» Т. Шевченко присвятив В. Жуковському на пам'ять про
- А** викуп із кріпацтва
Б вихід у світ «Кобзаря»
В поїздки в Україну
Г повернення із заслання
Д вступ до Петербурзької академії мистецтв
13. «...сирота убогий: Ні сестри, ні брата, нікого нема!» – так схарактеризовано героя твору
- А** «Сон» Т. Шевченка

А Б В Г Д

А Б В Г Д

А Б В Г Д

А Б В Г Д

А Б В Г Д

А Б В Г Д

- Б** «Енеїда» І. Котляревського
В «Гайдамаки» Т. Шевченка
Г «Максим Гримач» Марка Вовчка
Д «Конотопська відьма» Г. Квітки-Основ'яненка

А	Б	В	Г	Д

14. НЕ є символічним у поемі-містерії «Великий льох» образ

- А** льоху
Б трьох ворон
В трьох лірників
Г «нового Гонти»
Д Богдана Хмельницького

А	Б	В	Г	Д

15. Не належить до періоду «Трьох літ» твір Т. Шевченка

- А** «Сон» («У всякого своя доля...»)
Б «Кавказ»
В «Катерина»
Г «Великий льох»
Д «І мертвим, і живим...»

А	Б	В	Г	Д

16. Основну думку послання «І мертвим, і живим...» Т. Шевченко висловив у рядках

- А** «Обніміться ж, брати мої, Молю вас, благаю!»
Б «І знову шкуру дерете З братів незрячих, гречкосіїв...»
В «Якби ви вчилися так, як треба, То й мудрість би була своя.»
Г «Схаменіться! будьте люди, Бо лихо вам буде!
 Розкуються незабаром Заковані люди...»
Д «У чужому краю Не шукайте, не питайте Того,
 що немає.»

А	Б	В	Г	Д

Завдання 17–20 мають на меті встановлення відповідності.
 До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник,
 позначений БУКВОЮ, і впишіть букву до таблиці (один варіант зайвий).

17. Установіть відповідність між твором і його автором.

1 «Рибалка»	А Є. Гребінка
2 «Українська мелодія»	Б П. Гулак-Артемівський
3 «Соловейко»	В М. Петренко
4 «Соловей»	Г М. Костомаров
	Д В. Забіла

1	
2	
3	
4	

18. Установіть відповідність між елементом сюжету та подією в оповіданні «Максим Гримач».

1 експозиція	А загибель Семена, смерть Катрі
2 зав'язка	Б розмова Максима з козаками про бурю на морі
3 кульмінація	В Максим Гримач усвідомлює свою провину перед Катрею
4 розв'язка	Г характеристика доби, знайомство з Максимом Гримачем
	Д Максим каже дочці, що дозволить їй вийти заміж тільки за багатого й заможного

1	
2	
3	
4	

19. Установіть відповідність між героєм роману П. Куліша «Чорна рада» і його характеристикою.

1 божий чоловік	А А що нам, брате, до України? Я сидів би ліпше дома та їв би хліб-сіль з упокоєм.
2 Черевань	Б Чоловік сей був у короткій старенькій свитині, у полотняних штанях... Хіба по шаблі можна б догадатися, що воно щось не просте: шабля аж горіла од золота...
3 Брюховецький	В Гарячий був чоловік і не всидів би у своїй парафії, чуючи, як дасться рідна йому кров за безбожний глум польський консистентів і урядників над українцями.
4 Яким Сомко	Г Нехай той гине, на кого господь пока-
зав перстом своїм! Чужою смертю я
волі купувати не хочу.
	Д Темний він був на очі, а ходив без про-
водиря у латаній свитині і без чобіт, а
грошей носив повні кишені.

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

20. Установіть відповідність між літературним напрямом і твором, у якому є його стильові ознаки.

1 класицизм	А комедія «Сон» («У всякого своя доля...»)
2 бароко	Б «Повість минулих літ»
3 сентименталізм	В «Енеїда»
4 реалізм	Г «Маруся»
	Д «Бджола та Шершень»

1	☐
2	☐
3	☐
4	☐

У завданнях 21–24 запишіть відповідь словом, словосполученням чи реченням.

21. Розгляньте твір, зображений нижче.

Паліндром «Хижих мечем мирим» А. Мойсієнка – це зразок поезії

